

LINIA DE TREBALL

Cooperativisme i Economia Social

Presenta: Anna Peñalver, Iñaki Vallejo

email de contacte: anna.penalver@castello.es

Àrea/àrees de treball implicades:

Ocupació, Economia, Igualtat

Resum

Treballar per a fomentar el cooperativisme i altres formes d'economia social com a aposta de CseM de model econòmic per a la ciutat.

Per què es considera important?

L'actual model econòmic de la ciutat, basat principalment en la construcció i els seus derivats, a banda de ser absolutament injust en el repartiment de la riquesa i el benestar social, està obsolet. Encara que vulguérem, no es pot tornar enrere. El model alternatiu que se'ns proposa, se centra en un turisme amb condicions laborals precàries i difícilment desestacionalitzable, en indústries altament contaminants i/o en la depredació dels serveis públics per part d'empreses amb pràctiques laborals, socials i mediambientals qüestionables.

Cal buscar nous models econòmics, més democràtics, sostenibles i centrats en les necessitats quotidianes i reals de la població i no en l'acumulació de beneficis per a una minoria. L'economia social es basa precisament en això.

Com està el tema? Punt de partida

En els darrers anys han sorgit a Castelló nuclis incipients vinculats a diverses iniciatives de treball/consumcooperatiu, com ara SomEnergia, cooperatives de consum, Coop57, guifi.net, alguns projectes cooperatius de treball del sector serveis...

Ambtot, a la nostra ciutat el cooperativisme encara queda molt lluny dels nivells assolits en altres ciutats, com Barcelona, Saragossa o el País Basc.

Enguany s'ha posat en marxa una llançadora de cooperatives (Betacoop) mitjançant un conveni entre l'Ajuntament i FEVECTA, a proposta de CseM. Es tracta d'una iniciativa adreçada a projectes del sector serveis i que no necessiten una inversió molt elevada ni un local comercial. De moment Betacoop funciona com a projecte estrictament local, perquè està cofinançat per l'Ajuntament, però la idea a mig termini és que funcione de manera independent de les institucions i que es convertisca en referent autonòmic.

Per a 2017, també hem pressupostat ajudes a la contractació per a empreses de l'economia social i subvencions a projectes socials innovadors, les bases dels quals caldrà concretar.

Objectiu polític

Objectius generals

Generar una nova base econòmica que pugui arribar a suposar un contrapoder als poders econòmics dominants a la ciutat. Si partim de la constatació que el poder real està en el domini econòmic, que condiciona el poder polític, hem de ser conscients que serà impossible una nova política sense una nova economia.

Objectius concrets avaluable

- execució efectiva de les partides pressupostades per a 2017 relacionades amb el cooperativisme i l'economia social, incorporant la perspectiva de gènere i de vulnerabilitat social
- inclusió de FEVECTA en el Pacte Local d'Ocupació i la Mesa d'Innovació
- noves bases de fires i mercats de l'Ajuntament amb aposta de km0
- elaboració d'un mapa del cooperativisme a Castelló
- detecció de sectors potencials de presentar projectes a Betacoop, amb especial atenció a sectors vulnerables, feminitzats i/o precaris
- celebració de jornades de cooperativisme
- presentació de projectes concrets als barris (guifi, Coop57, Som Energia...)
- proposta concreta d'inclusió de clàusules socials en la contractació municipal que afavorisquen el cooperativisme (proposició)

Sector o sectors socials implicats

Tota la ciutadania, sobretot les persones aturades o aquelles que vulguen fer el pas a un altre model laboral. No obstant això, caldrà buscar línies d'actuació perquè les fórmules cooperatives d'economia arriben a altres sectors socials més enllà de les classes mitjanes amb alts nivells de formació. També caldrà posar un èmfasi especial en el cooperativisme de sectors laborals altament precaritzats, la majoria d'ells també molt feminitzats i vinculats al sector serveis.

Impacte social esperat

El cooperativisme ha demostrat resistir molt millor a la destrucció d'ocupació que ha suposat la crisi. Esperem generar ocupació de qualitat i en condicions de democràcia econòmica, cosa que servirà també per a l'empoderament dels treballadors i treballadores.

A més, el cooperativisme fomenta els valors del bé comú, el treball en quip i els valors solidaris, tan necessaris en la nostra societat actual.

Actuacions que vinculen institució/carrer

El foment d'una nova economia passa indiscutiblement per una vinculació constant entre les institucions i el teixit social. L'ajuntament pot destinar recursos i ajudes per a contribuir al creixement de l'economia social, així com convertir-se en part important de la demanda del sector, però hi ha la qüestió oberta sobre la necessitat de mantenir certa independència del cooperativisme i l'economia social respecte de les institucions.

A més, la feina al carrer és imprescindible, perquè és necessari canviar les mentalitats si volem que el nou model arrelle de veritat. Cal treballar al costat de les iniciatives ja existents a la ciutat, per a conèixer les seues necessitats reals i les dificultats a què s'enfronten, abans de formular solucions. També cladrà explorar la realitat d'altres ciutats més avançades en el tema.

També cal una feina de difusió d'experiències existents per a donar-les a conèixer fora dels cercles activistes habituals. Demostrar que les coses són possibles és la millor manera d'animar a altres a fer el salt, com a productors o com a consumidors de les cooperatives.

Passos a seguir/Procés. De quan a quan? Calendaritza si és possible aquesta línia de treball

1r trimestre: deixar tancades totes les accions presspostades relacionades amb contractacions, ajudes, subvencions + visita a la llançadora + reunions amb cooperatives per a començar a elaborar un mapeig (pot ser necessari buscar ajuda externa)

2n trimestre: clàusules socials (formació i presentació de proposta) + elaborar projecte educatiu (reunions amb Consells Escolars, AMPAs, Enric Porcar, Conselleria, buscar models d'altres llocs) + seguiment propostes del 1r trimestre + presentació de projectes als barris

3r trimestre: estiu sol estar més parat, aprofitarem per a avaluar com ha anat fins ara + pensar projectes per a 2018 + preparar jornades de cooperativisme + elaborar projecte Km0 per a fires i mercats + propostes pressupostos 2018

4t trimestre: jornades de cooperativisme

Aliances de partida. Sinèrgies i resistències possibles:

Com a aliats, podem comptar amb FEVECTA, l'Agència de Desenvolupament Local, i fer una recerca prèvia sobre les cooperatives existents, amb les que podríem col·laborar en tot el procés.

Com a resistències, trobarem dificultats dins de l'ajuntament per a dur endavant algunes propostes (per exemple, tema de clàusules socials en contractació). També trobarem

dificultats en fomentar el cooperativisme en determinats sectors socials, trencant amb les l'imaginari clàssic assalariada/empresària/autònoma com a aspiració social.

Propostes que engloba aquesta línia de treball:

Propostes pressupostades:

- seguiment de la llançadora de cooperatives
- seguiment de la partida d'ajudes a la contractació per a empreses de l'economia social (Pacte Local d'Ocupació)
- cooperativisme dones i/o sectors feminitzats: parlar amb FEVECTA per a incloure aquesta línia a la llançadora + mesures dins de la partida de foment de l'emprenedorisme
- seguiment de la partida de subvencions a projectes d'innovació social
- podem aconseguir alguna persona especialista en economia social que s'incorpore a l'ADL?

Propostes no pressupostades:

- clàusules socials en contractació municipal, per a fomentar la contractació de fórmules empresarials més democràtiques + mecanismes de control posteriors
- pacte local d'ocupació i mesa d'innovació: incloure a FEVECTA (i altres agents relacionats amb el tema) en aquests dos espais
- elaborar un projecte de km0 per a les fires i mercats de Castelló (medieval, nadal, magdalena...)
- projecte d'economia social a les escoles i/o instituts (sobretot seria interessant en FP)
- pensar projectes per als pressupostos 2018

Propostes externes a la institució:

- recerca i contacte amb cooperatives i altres projectes d'economia social a la ciutat
- recerca de sectors o grups potencials de fer el salt al cooperativisme (ex. Associació de treballadores de la llar)
- presentació de projectes als barris (ex. Guifi, coop57, SomEnergia...)
- jornades de cooperativisme

Aproximació als recursos (econòmics, humans, materials, etc.) necessaris

Pressupost per a les jornades de cooperativisme

Pressupost per a formació en clàusules socials

Pressupost per a assistència en elaboració de mapa del cooperativisme

Recursos humans: caldrà un grup de treball d'almenys 4 persones

Afegeix qualsevol altra informació que consideres oportuna

Aquest és un tema pel que CseM ha apostat molt a nivell discursiu, però que no ha tingut mai un grup de treball estable. La llançadora de cooperatives va ser proposta nostra per als pressupostos 2016 i és una de les polítiques més innovadores en temes d'ocupació de l'actual ajuntament. Convé assegurar que el projecte siga un èxit i òbriga un nova línia en les polítiques econòmiques municipals.